

2023/2079(INI)

20.9.2023

СТАНОВИЩЕ

на комисията по конституционни въпроси

на вниманието на комисията по правни въпроси

относно регулаторната пригодност на Европейския съюз, субсидиарност и пропорционалност – доклад относно по-доброто законотворчество за 2020, 2021 и 2022 г.
(2023/2079(INI))

Докладчик по становище: Яцек Сариуш-Волски

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по конституционни въпроси приканва водещата комисия по правни въпроси да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. Отбелязва, че броят на мотивираните становища, получени от националните парламенти през 2020 г., възлиза на 13¹ от общо 134 становища, получени официално от Парламента съгласно Протокол № 2 относно прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност²; отбелязва, че през 2021 г. общият брой на внесените мотивирани становища се е увеличил до 24 от общо 227 становища; отбелязва, че общият брой на получените становища също е нараснал от 255 през 2020 г. на 360 през 2021 г., което отразява увеличаване брой предложения, представени от Комисията; подчертава необходимостта от оценка на различията в подхода сред държавите членки и подчертава необходимостта от насърчаване на по-широкото участие на всички национални парламенти в процеса на вземане на решения;
2. счита, че европейското законодателство следва да бъде пригодно за целта, пропорционално, ясно, прозрачно, ориентирано към бъдещето и всеобхватно, за да бъде действително от полза за гражданите и заинтересованите страни;
3. припомня изключителното значение на парламентарния контрол в законодателния процес на Съюза и подновява призива си Парламентът да придобие право да внася предложения за политики;
4. подчертава, че по-доброто законотворчество е централен елемент на „все по-тесния Съюз“ и цел, споделяна от всички институции на ЕС; отново заявява, че регулаторната пригодност, субсидиарността и пропорционалността, както и прозрачността, отчетността и сътрудничеството между институциите, държавите членки, гражданите и заинтересованите страни, като се гарантира пълно зачитане на всички основни европейски ценности, са съществени предпоставки за демокрацията в ЕС;
5. подчертава ролята, която националните парламенти играят за оформянето на политиките и законодателството на ЕС, както е посочено в Протокол № 1 към Договора за функционирането на Европейския съюз; призовава Комисията и съзаконодателите да подкрепят активното участие на националните парламенти в законодателния процес на ЕС; счита, че принципите на субсидиарност и пропорционалност (член 5 от Договора за Европейския съюз) следва да продължат да бъдат водещи принципи при разработването на политиката на ЕС и на държавите членки в областите на споделена компетентност, като усилията на ЕС се съсредоточат върху значителни въпроси с добавена стойност за ЕС, които изискват колективни действия; изтъква отново необходимостта да се избягва

---

¹ [за методологичните разлики при преброяването вж. бележка под линия 50 на стр. 9 от годишния доклад на Комисията за 2020 г. \(COM \(2021\) 0417\). Комисията представя 9 мотивирани становища за статистически цели.](#)

² [ОВ С 115, 9.5.2008 г, стр. 206.](#)

ненужна административна тежест при изготвянето, транспонирането и прилагането на актовете на ЕС, за да се сведе до минимум тежестта за гражданите и предприятията, особено за малките и средните предприятия (МСП), като същевременно се гарантира постигането на целите на законодателството;

6. призовава за прилагане на подхода на отмяна на предишни тежести при въвеждане на нови, тъй като той играе важна роля в подкрепа на усилията за опростяване на правото на ЕС и намаляване на бюрокрацията, за да се подкрепи възстановяването и устойчивостта на ЕС; призовава Комисията да вземе предвид най-добрите практики на национално равнище, включително намаляване на регулаторната тежест, засягаща МСП, с най-малко 30%, за да се намали натискът на разходите и да се насърчи конкурентоспособността;
7. подчертава значението на пълноценното използване на действащите инструменти за засилване на ролята на демокрацията на участието в законодателния процес на Съюза, като например Европейската гражданска инициатива, правото на петиция до Парламента, както е посочено в член 44 от Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-нататъшното провеждане на граждански асамблеи;
8. призовава за предоставяне на достатъчно ресурси за службите на Парламента, които подпомагат капацитета на членовете на ЕП за подобряване на тяхната функция на съзаконодатели, като например Дирекцията на ЕП за оценка на въздействието и европейска добавена стойност;
9. призовава за подобряване на всеобхватните оценки на въздействието със специален акцент върху МСП, включително задължителен тест за МСП в рамките на етапа на оценка на въздействието, за да се оценява изцяло икономическото въздействие на законодателните предложения върху МСП, включително разходите за привеждане в съответствие; призовава тестът да бъде актуализиран по време на целия законодателен процес; препоръчва цялостен преглед на теста за МСП, включително използването на подходящи инструменти за улесняване на приноса на МСП, редовно преразглеждане на оценките на въздействието и разграничаване между различните по размер категории МСП; насочва вниманието към значението на солидните оценки на въздействието, които вземат предвид конкурентоспособността на европейските предприятия;
10. припомня опита, натрупан от пандемията от COVID-19, който доведе до необходимостта от координирани действия, за да се гарантира ефективна реакция в областта на общественото здраве; подчертава, че ще бъде необходима тясна координация между институциите и държавите членки, за да се създаде максимална европейска добавена стойност по въпросите на общественото здраве за всички граждани на Съюза;
11. насърчава Комисията и държавите членки да рационализират процедурите и да прилагат принципите на еднократност и „цифрови по подразбиране“, като по този начин улесняват административните процеси, както за гражданите, така и за бизнеса;
12. приветства приемането през ноември 2021 г. на нови насоки за по-добро регулиране и на нов инструментариум, който беше актуализиран през юли 2023 г.

и включва и изготвянето на таблици за оценка на субсидиарността, които понастоящем се ограничават до предложения за политически чувствителни и важни инициативи, придружени от оценка на въздействието; счита, че инструментариумът на Комисията за по-добро регулиране следва да бъде изменен, за да се оцени по-ясно въздействието на предложенията на Комисията върху бъдещите поколения; подчертава, че инструментариумът не предоставя ясно определение на принципа за ненанасяне на вреда на Европейския зелен пакт, като оставя на службите на Комисията да определят дали даден вариант на политиката би нанесъл вреда; изразява съжаление по повод факта, че е налице опасност правилото да се прилага непоследователно при липса на ясно определение;

13. приветства включването от страна на Комисията на стратегическото прогнозиране и интегрирането на целите за устойчиво развитие, които отразяват необходимостта от предвиждане на бъдещите предизвикателства в процеса на създаване на политики и гарантиране, че всички законодателни предложения допринасят за програмата за устойчиво развитие до 2030 г.;
14. припомня, че междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество³ предвижда, че Комисията следва да очертае в обяснителните си меморандуми начина, по който предложените от нея мерки са обосновани с оглед на принципите на субсидиарност и пропорционалност; посочва, че това изисква като общо правило всяко предложение на Комисията да бъде надлежно придружено от оценка на въздействието, която оценява дали инициативата спазва принципите на субсидиарност и пропорционалност, както и потенциалното създаване на европейска добавена стойност;
15. посочва, че структурната консултация със заинтересованите страни относно всички нови политически инициативи на ЕС е от решаващо значение за оценката на тяхната пропорционалност; приветства усилията на Комисията за консолидиране на процеса на консултации; счита, че процесът на обществени консултации за стратегически инициативи може да бъде допълнително засилен, по-специално за да се подобри достигането до по-слабо представените групи, като например МСП, младите хора и малцинствата;
16. настоятелно призовава Комисията да предостави всеобхватно обучение и ресурси на националните парламенти, като им даде възможност да разбират и оценяват по-добре последиците от предложенията на ЕС, като по този начин насърчава по-информиран и конструктивен дебат на национално равнище;
17. подчертава необходимостта от по-голяма обществена осведоменост и разбиране на законодателните процеси на ЕС; предлага започването на образователни кампании и инициативи, насочени към информиране на обществеността относно принципите на субсидиарност и пропорционалност, ролята на националните парламенти при формирането на решенията на ЕС и значението на тяхното активно участие;

---

³ [Междуинституционално споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г., ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.](#)

18. отново призовава за създаването на постоянен механизъм за участие на гражданите в подготовката на приемането на годишната работна програма на Европейската комисия и поради това призовава за преразглеждане на Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество;
19. изразява загриженост относно продължаващата липса на прозрачност в процеса на вземане на решения на Съвета и практиката на прекомерно класифициране на документи и прилагане на прекалено широко тълкуване на изключенията, включени в Регламент (ЕО) № 1049/2001⁴; призовава трите институции да гарантират далновидно и последователно прилагане на горепосочения регламент, като позволяват подходящ достъп до регистрираните документи и до всички видове съобщения, при условие че те засягат въпрос, свързан с политиките, дейностите и решенията, попадащи в сферата на компетентност на дадената институция;
20. отбелязва със загриженост практиката на Европейския съвет на „възлагане на задачи на Съвета и на Комисията“, която надхвърля ролята на стратегическите насоки, възложени му от Договорите, и която следователно противоречи както на буквата, така и на духа на Договорите; счита, че е необходимо да се зачита разделението на областите на компетентност, както е определено в Договорите, за да се гарантира независимостта и доброто функциониране на законодателния процес;
21. отбелязва, че през 2020 г. и 2021 г. нито едно предложение на Комисията не е достигнало прага от четири държави, за да предизвика общ отговор от страна на Комисията на мотивираните становища на националните парламенти; приканва и насърчава националните и регионалните парламенти да дадат приоритет на ресурсите за проверки на субсидиарността и пропорционалността, за да засилят своя контрол върху процесите на вземане на решения в ЕС; същевременно призовава за преразглеждане на съответните разпоредби на Договора за укрепване на процедурата „жълт картон“ и за обсъждане на възможността за въвеждане на механизъм за „зелен картон“, така че да се предостави възможност на националните парламенти да участват активно и проактивно да допринасят за процеса на вземане на решения в ЕС;
22. насърчава националните парламенти системно да включват мотивираните становища на регионалните парламенти със законодателни правомощия в своите окончателни мотивирани окончателни становища, които се изпращат до председателите на Парламента, Съвета и Комисията, особено когато могат да бъдат засегнати изключителни регионални правомощия;
23. насърчава Комисията да се ангажира по-активно с националните и регионалните парламенти в консултациите на различните етапи от изготвянето на политиките; освен това насърчава Комисията да поеме по-активна роля в прякото си взаимодействие с регионалните парламенти;

---

⁴ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43.

24. препоръчва да се отчита по-добре ролята на Европейския комитет на регионите и на Европейския икономически и социален комитет в законодателната рамка като представители на местните и регионалните органи и организираното гражданско общество; отново потвърждава необходимостта от реформа на Европейския комитет на регионите, за да се засили максимално въздействието му в законодателния процес;
25. отбелязва, че през 2020 г. членовете на Комисията са направили 101 посещения в националните парламенти или са се срещнали с делегации на националните парламенти и че през 2021 г. този брой е нараснал на 130; силно насърчава Комисията да увеличи допълнително участието си в разискванията по предложенията на ЕС в националните парламенти;
26. отново заявява, че ефективното прилагане на законодателството на ЕС е необходимо, за да се гарантира пълното спазване на принципите на пропорционалност и субсидиарност; посочва, че непропорционални регулаторни тежести за гражданите и предприятията често могат да бъдат отпадени на проблеми, свързани със спазването от страна на държавите членки; поради това призовава Комисията да гарантира изцяло и без ненужно забавяне изпълнението на законодателството на ЕС и да използва всички действащи инструменти; подчертава, че политиката на Комисията за гарантиране на изпълнението трябва да бъде по-предвидима и прозрачна и да укрепва правната сигурност за всички заинтересовани лица;
27. счита, че в рамките на структурата на многостепенно управление на Съюза прозрачността на законодателния процес е от първостепенно значение, за да се гарантира публична отчетност и легитимност на процеса на вземане на решения; подчертава в това отношение значението на регистъра на ЕС за прозрачност и призовава институциите да засилят допълнително неговото използване; подновява призива си за създаване на независим орган по етика, който да гарантира последователното и пълно прилагане на етичните стандарти във всички институции на ЕС;
28. счита, че в случаите, в които Парламентът упражнява правото на инициатива, например при регламентите, отнасящи се до неговия състав, избора на неговите членове, общите условия за упражняване на функциите му, статута на омбудсмана и създаването на временни анкетни комисии, е необходимо да се предвидят мерки в бъдещо междуинституционално споразумение, които биха попречили на Съвета да откаже да преговаря с Парламента;
29. препоръчва законодателният процес, произтичащ от правото на законодателна инициатива, предоставено на Парламента от Договорите, да включва искане за установяване на законодателен график за съответните инициативи, подобно на обикновената законодателна процедура; подчертава също така, че такава специална законодателна процедура трябва да спазва разпоредбите на Междуинституционалното споразумение относно институционалното задължение на трите институции за водене на преговори;
30. отбелязва, че настоящите предизвикателства, включително енергийните доставки

и бързите промени в промишлената среда, изискват нови методи за подобряване на регулаторното сътрудничество; поради това призовава държавите членки да разгледат въздействието на своите национални разпоредби при тези ограничения и да насърчават всеки потенциал за по-силна взаимна координация на равнището на ЕС.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	20.9.2023
Резултат от окончателното гласуване	+: 23 -: 0 0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Włodzimierz Cimoszewicz, Ana Collado Jiménez, Gwendoline Delbos-Corfield, Salvatore De Meo, Daniel Freund, Charles Goerens, Sandro Gozi, Zdzisław Krasnodębski, Jaak Madison, Victor Negrescu, Max Orville, Paulo Rangel, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	François Alfonsi, Vladimír Bilčík, Mercedes Bresso, Pascal Durand, Alin Mituța
Заместници (чл. 209, пар. 7), присъствали на окончателното гласуване	Sara Skyttedal

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

23	+
ECR	Zdzisław Krasnodębski, Jacek Saryusz-Wolski
PPE	Vladimír Bilčík, Ana Collado Jiménez, Salvatore De Meo, Paulo Rangel, Sara Skyttedal, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Renew	Charles Goerens, Sandro Gozi, Alin Mituța, Max Orville
S&D	Mercedes Bresso, Włodzimierz Cimoszewicz, Pascal Durand, Victor Negrescu, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	François Alfonsi, Gwendoline Delbos-Corfield, Daniel Freund

0	-

1	0
ID	Jaak Madison

Легенда на използваните знаци:

+ : „за”

- : „против“

0 : „въздържал се“